

Svær at navigere i

Bogen her giver et teoretisk perspektiv på balancen mellem teori og praksis i en professionsuddannelse. Den er mest for dem, der skal uddanne lærerne, pædagogerne og alle de andre, der kommer ud af professionshøjskolerne.

[Bodil Christensen](#) LEKTOR PÅ LÆRERUDDANNELSEN I AALBORG, PROFESSIONSHØJSKOLEN UCN

PUBLICERET Fredag 17. marts 2023 - 09:11

[Del på Facebook](#)

[Del på Twitter](#)

[Del på e-post](#)

Fakta:



Teori og praksis i professionsdidaktik - En bog om reflektiv praksislæring
Redigeret af Line Helverskov Horn, Peter Møller Pedersen, Marianne Georgsen
299 kroner
272 sider
Aalborg Universitetsforlag

"Virkeligheden bankede på. Det nyttede ikke at lade som om, man ikke var hjemme." Sådan skriver forfatteren Bent Haller i bogen "Det man husker". Refleksiv praksislæring handler blandt andet om "det man husker". Hvordan man fastholder den teoretiske viden i et praksisfelt, og hvordan teoretisk viden kan bidrage til forståelsen og refleksionen over praksis.

Det er spørgsmål, der gives en hel del svar på i antologien *Teori og praksis i professionsdidaktik. En bog om reflektiv praksislæring*. Redaktionen har samlet en lang række forfattere, der skriver om læringstilgangen 'refleksiv praksislæring' fra mange

vinkler. Refleksiv praksislæring (der forkortes RPL) er en læringstilgang, der er fælles for alle professionsuddannelserne på Professionshøjskolen UCN. Det er, som der står på bogens bagside, "en moderne professionsdidaktik, hvor refleksionen sættes i centrum af de studerendes læreproces (...) og en didaktik, der er skræddersyet til uddannelser, hvor teori/ praksisrelationen er afgørende for uddannelsernes relevans og kvalitet."

Det er vigtigt at pointere, at bogens målgruppe ikke er de studerende i professionsuddannelserne. Målgruppen er "undervisere, forskere, studerende og ledere" i professionsuddannelserne. Den er "særlig velegnet i forbindelse med lektorkvalificering, adjunktpædagogikum og anden pædagogisk efter- og videreuddannelse".

Refleksiv praksislæring tager udgangspunkt i tre begreber: oplevelse, tænkning og handling. Der er (således gøres der rede for det i bogens første kapitel, der er skrevet af de tre redaktører) nogle didaktiske grundprincipper:

1. Den studerendes egne oplevelser og erfaringer inddrages i undervisningen
2. Undervisningen planlægges med passende forstyrrelser
3. Undervisningen tilrettelægges som udforskning
4. Undervisningens indhold tager udgangspunkt i det gode eksempel
5. Undervisere og studerende samarbejder om læreprocesser
6. Undervisere og studerende skaber rum for dialog

Det er kort formuleret, og vil man have et indblik i begrebet "Refleksiv praksislæring" på et pixi-bogs-niveau, så kan det anbefales at læse kapitel 1. Det er også i slutningen af kapitel 1, der gøres rede for antologiens indhold og opbygning. Den oversigt kunne med fordel have været anbragt i en særskilt introduktion til bogens læsning, for det er en bog, der ikke vil blive læst fra side 1 til 246. Det er en bog, der inviterer til at læseren udvælger relevante bidrag. Derfor savnes der et stikordsregister, så man som læser kan søge på relevante bidrag.

Overskrifterne til bogens fire dele er ikke megen hjælp, hvis man vil navigere i læsningen. Overskrifterne er *Teoretiske begrundelser for og diskussioner af refleksiv praksislæring*, *Tværgående temaer*, *Eksemplariske cases* og *Perspektiver*. Der er en samlet litteraturliste sidst i bogen. En anbefaling til redaktørerne kunne være, at det altid er godt at vælge tre- fire titler ud til hvert bidrag, som kan give fordybelse for særligt interesserede. Det er særlig vigtigt, når der er nitten kapitler, der hver især er forholdsvis korte.

Del 3, hvor der er bidrag fra Professionshøjskolens mange afdelinger, er særlig interessant, fordi det giver billedet af professionsuddannelserne mangfoldighed samtidig med, at der er fokus på det fælles i praksis-teori-tilgangen. Her er et citat fra en respondent, en studerende, der har sagt: "Jeg kan faktisk ikke helt beslutte mig for, hvilken proces jeg bedst kan lide – teori til praksis eller praksis til teori. Jeg tror faktisk bedre, at jeg kan lide praksis til teori. At du ligesom bare får kastet noget i hovedet, og så sidder du bare og skriver en eller anden ting, og du fatter overhovedet ikke, hvad der foregår. Lige pludselig lærer du det bare sådan – skridt for skridt – linje for linje –

hvad det egentlig er der sker, hvad det her gør og sådan noget- i stedet for bare at få trukket teorihatten ned over hovedet.”

Det er indlysende i en professionsuddannelse, at der må være en klar sammenhæng mellem teori og praksis. Til tider er teorien den basis, hvorpå man forstår sin praksis, til tider kan man reflektere over sin praksis med den teoretiske viden, man har tilegnet sig. Bogen her giver et teoretisk perspektiv på balancen mellem teori og praksis i en professionsuddannelse.

Næsten alle bogens bidragydere er tilknyttet Professionshøjskolen Aalborg, UCN. Det giver god mening, at forfatterne er hentet fra ”egne rækker”, men det er berigende for antologien, at Lars Emmerik Damgaard (der i UCN-regi er ”ekstern”) sidst i bogen giver et forslag til udvikling af reflektiv praksislæring.

P.S. Også for hovedpersonen i Bent Hallers roman ”Det man husker” er det besværligt med sammenhængen mellem teori og praksis. Bent Haller tænker tilbage på sin skoletids regnestykker: ”Når der var fyrré kilometer mellem Frederikshavn og Skagen, og Ålbæk lå midt i mellem de to byer, hvor langt var der så fra Skagen til Ålbæk? Det var ikke svært. Så var det sikkert en fælde. De er lumske, de her stykker, sagde jeg.”

Til tider er sammenhængen mellem teori og praksis indlysende. Til tider kan forekomme mere lumske. Her i *Teori og praksis i professionsdidaktik* bestræber forfatterne sig på at undgå for mange fælder.